

OTSUS

07.05.2021 nr 9-3/2021-005

MTÜ Pirnipuu Vesi veeteenuse hinna kooskõlastamine

1. Haldusmenetluse alustamine

22.04.2021 esitas MTÜ Pirnipuu Vesi (edaspidi PV) Konkurentsiametile digiallkirjastatud taotluse veeteenuse hinna kooskõlastamiseks (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt, kui veetelevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti (edaspidi ie-d) või enam, koostab ta Hinnataotluse ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

Hinnataotluse kohaselt osutab PV veeteenust Maardu linnas Soosaare I elurajooni Pirnipuu puistee tegevuspiirkonnas, mis asub reoveekogumisalal „Tallinn ja ümbrus“ registrikoodiga RKA0370010 reostuskoormusega 499 581 ie-d.

ÜVVKS § 14² lg 1 lähtuvalt esitas PV veeteenuse hinna kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105072013006?leiaKehtiv>

ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon Konkurentsiametil võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. HMS § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-ettevõtjatele“². Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2

lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhendada Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“³.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab Konkurentsiamet välja juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁴. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest lähtuvalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagamisel müügitahuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse koostööstamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks ning on Konkurentsiametile siduv. Juhendi eesmärk on sõnastada meetodilised alused, millest Konkurentsiamet lähtub talle ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Juhendis kasutatud põhimõtted on koostööst ÜVVKS § 16 lg 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁵ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 kohaselt peab vee-ettevõtja Konkurentsiametil lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil ja kohalikul omavalitsusel õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende

² Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus/ Vesi/ Hindade koostööstamine.

³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus/ Vesi/ Hindade koostööstamine

⁴ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus/ Vesi/ Hindade koostööstamine. Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade koostööstamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade koostööstamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks. Nimetatud juhendit võivad kasutada ka kohalikud omavalitsused veeteenuse hindade koostööstamisel. ⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse koostöölastamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse koostöölastamiseks.

2. Menetlusosaline

PV on kantud äriregistrisse mittetulundusühinguna 07.06.2011, registrikood 80328559 ja aadress Narva mnt 13, Tallinn, Harju maakond, 10151. Mittetulundusühingu majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Alates 30.06.2019 on PV registreeritud käibemaksukohustuslasena.

3. Menetluse käik

13.11.2019 koostöölastas Konkurentsiamet otsusega nr 9-3/2019-010 PV veeteenuse hinna. Otsuse tegemise ajal oli teada, et ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimise ja laiendamise projekti valmimise järel hakkab PV ostma veeteenuseid AS-ilt Tallinna Vesi ning muutub oluliselt sisse ostetavate veeteenuste kulu.

11.08.2020 teavitas PV Konkurentsiametit, et on hakanud ostma veeteenust AS-ilt Tallinna Vesi.

12.08.2020 saatis Konkurentsiamet PV-le e-kirja, milles märkis, et seoses AS-ilt Tallinna Vesi teenuste ostmisega tuleb PV koostada veeteenuse hinnataotlus ja esitada see koostöölastamiseks Konkurentsiametile.

17.08.2020 saatis PV Konkurentsiametile üle vaatamiseks hinnataotluse tabelid.

02.09.2020 saatis Konkurentsiamet PV-le märkused 17.08.2020 esitatud tabelite kohta, tuues välja puudused (regulatsiooniperioodi ehk 2021.a andmete lisamine, 2019.a tegelike andmete esitamine, investeringute tegelike andmete esitamine).

08.09.2020 esitas PV teistkordselt Konkurentsiametile üle vaatamiseks hinnataotluse tabelid.

09.10.2020 saatis Konkurentsiamet PV-le märkused 08.09.2020 esitatud tabelite kohta: jätkuvalt esitamata 2019.a tegelikud andmed; ostetavate teenuste hinnad esitada ilma käibemaksuta; esitada planeeritavate investeringute andmed; mitmed küsimused ja tähelepanu juhtimised ebaloomilistele andmetele. Lisaks palus amet esitada PV raamatupidamises arvel olevate põhivarade andmed seisuga 30.09.2020.

02.11.2020 saatis PV Konkurentsiametile selgitusi ja lisaandmeid vastuseks ameti 09.10.2020 kirjale ning korrigeeritud veeteenuse hinnataotluse tabelid.

02.12.2020 juhtis Konkurentsiamet PV tähelepanu, et esitamata on 09.10.2020 küsitud põhivarade andmed, mis sisaldaks iga varaobjekti kohta vähemalt järgmiseid andmeid: vara

nimetus, soetamise aeg, amortisatsiooninorm, akumulieeritud kulum, jääkmaksumus, finantseerimise allikas (oma- ja laenuvahendid, liitumistasud, tagastamatu abi).

03.12.2020 saatis PV e-kirja, millega soovis pikendada põhivarade esitamise tähtaega kuni 07.01.2021, kuna raamatupidamisfirma oli COVID-19 juhtumi tõttu eneseisolatsioonis. Samal päeval, 03.12.2020, nõustus Konkurentsiamet pikendama põhivarade andmete esitamise tähtaega kuni 07.01.2021.

06.01.2021 esitas PV Pirnipuu puistee ühisveevärgi ja kanalisatsiooni uuendamise ja laiendamise projekti elluviija ALG Liisingu AS andmed rajatud varade maksumuste kohta (trasside omahinna arvutus, ALG Liisingu pearaamatu väljavõte, objekti üleandmise akt).

21.01.2021 juhtis Konkurentsiamet PV tähelepanu asjaolule, et pole esitatud andmeid Pirnipuu pst investeeringuga seotud varade PV raamatupidamises kajastamise kohta. See tähendab, et puuduvad andmed varade arvele võtmise aja ja neile määratud kasuliku eluea kohta. Viimased on vajalikud veeteenuse hinda lülitatava kapitalikulu (kulumi) ja tulukuse hindamiseks.

27.01.2021 esitas PV oma raamatupidamises arvele võetud varade andmed ameti poolt küsitud detailsusega.

09.02.2021 saatis Konkurentsiamet PV-le küsimused AS-ilt Tallinna Vesi ostetud veeteenuste mahtude ja elektritarbimise kohta ning palus esitada täiendavaid dokumente PV raamatupidamises kajastatud põhivarade maksumuste kujunemise kohta.

Paralleelselt veeteenuse hinna põhjendatuse hindamisega viis Konkurentsiamet läbi menetlust PV poolt Pirnipuu puistee kinnistu omanikule esitatud liitumistasu suuruse põhjendatuse kontrollimiseks.

Perioodil 16.02.2021 kuni 19.04.2021 toimus Konkurentsiameti ja PV vahel kirjavahetus Pirnipuu puistee ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatiste maksumuse kujunemise detailsete andmete osas. Ameti eesmärk oli välja selgitada nii veeteenuse hinnas kajastuv kui ka liitumistasu arvestuses põhjendatuks peetav varade maksumus.

15.04.2021 saatis Konkurentsiamet Exceli tabelite kujul oma esialgse seisukoha PV veeteenuse hinna komponentide kohta.

19.04.2021 esitas PV Konkurentsiametile viimased selgitused ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni varade maksumuse kohta.

22.04.2021 esitas PV Konkurentsiametile digiallkirjastatud Hinnataotluse, milles oli arvesse võetud ameti poolt 15.04.2021 esitatud seisukohad.

26.04.2021 saatis Konkurentsiamet Maardu Linnavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks PV poolt teostatud ja teostatavate ühisveevärgi investeeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

05.05.2021 esitas PV Konkurentsiametile korrigeeritud Hinnataotluse võttes arvesse ameti seisukohti, mis tuginesid PV poolt 19.04.2021 e-kirjas varade kohta antud selgitustele.

07.05.2021 registreeriti Konkurentsiametis Maardu Linnavalitsuse vastus, mille kohaselt on PV poolt teostatud ja teostatavad ühisveevärgi investeeringud vastavuses kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga.

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁵ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks I poolaastal (01.01–30.06), täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete alusel“ jooksva majandusaasta andmetega. Tulenevalt asjaolust, et PV esitas allkirjastatud Hinnataotluse 22.04.2021 ehk 2021.a I poolaastal, analüüsis Konkurentsiamet veeteenuse hinna põhjendatust **2021.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁶ ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid) ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust. 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVK § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinna kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

05.05.2021 registreeritud Hinnataotlusega PV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1) kajastatud tegevuskulude, kapitalikulu, tulukuse ja müügitulu alusel.

Tabel 1 PV veeteenuse hinna komponendid

rida	Näitaja	ühik	2021
1	Tegevuskulud	tuh €	20,13
2	Teiselt vee-ettevõtjalt ostetav veeteenus	tuh €	9,49
3	Elektrienergia kulu	tuh €	0,24
4	Muud tegevuskulud	tuh €	10,40
5	Kapitalikulu	tuh €	4,10
6	Tulukus	tuh €	9,74
7	Kokku müügitulu	tuh €	33,97
8	Võetud vee müügitulu	tuh m ³	9,80
9	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitulu	tuh m ³	9,80
10	Müügitulu kokku	tuh m³	19,60

Konkurentsiamet teostab analüüsi PV poolt taotletud tasu võetud vee eest aluseks olevatele tegevuskuludele, kapitalikulule, tulukusele ja müügitulule (vt Tabel 1, veerg 2021). **Konkurentsiamet on seisukohal, et PV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVK § 14 lõikes 2 toodud nõuetele.**

Alljärgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad PV poolt taotletud veeteenuse hinna (tasu võetud vee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest, põhiteenustega seotud teenuste

⁵ <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus/ Vesi/ Hindade kooskõlastamine

⁶ <https://ariregister.rik.ee/>

hinnad) kujunemise aluseks olevate summaarsete kulude kohta hinnakomponentide lõikes (vt Tabel 1, read 1 - 10) võttes arvesse ettevõtja poolt esitatud andmeid ja menetluse käigus saadud selgitusi.

4. Taotleja üldiseloostus

MTÜ Pirnipuu Vesi on Maardu Linnavolikogu 28.08.2018 otsusega nr 46⁷ määratud veeettevõtjaks Maardu linnas Soosaare I elurajoonis Pirnipuu puistee tegevuspiirkonnas.

PV poolt oma tegevuspiirkonnas rakendatavad veeteenuse hinnad on kooskõlastatud Konkurentsiameti 13.11.2019 otsusega nr 9-3/2019-010. Ülevaade PV kehtivatest ja taotletavatest veeteenuse hindadest on kajastatud alljärgnevas tabelis

Tabel 2 Kehtivad ja kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad

rida		ühik	kehtiv hind	taotletav hind	muutus %
1	Tasu võetud vee eest	€/m ³	1,99	1,41	-29,1
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	€/m ³	4,60	2,03	-55,8
	<i>Põhiteenustega seotud lisateenused</i>				
3	Tehniliste tingimuste väljastamine	€/tk	25,00	25,00	0,0
4	Projektide ja tööde kooskõlastamine	€/tk	15,00	15,00	0,0
5	Veemagistraalide sulgemised (min arves. aeg 1 tund)	€/tk	100,00	100,00	0,0
6	Veeühenduse sulgemine	€/tk	40,00	40,00	0,0
7	Veeühenduse avamine	€/tk	40,00	40,00	0,0
8	Plommi eemaldamine /paigaldamine tellimustööna	€/tk	15,00	15,00	0,0

Hinnataotluse kohaselt on hinna muutuse peamiseks põhjuseks **kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja —kanalisatsiooni arendamise kavas ettenähtud ja teostatud investeeringute lülitamine veeteenuse hinda ning muudatused veeteenuse toimimises.**

ÜVVKS § 14 lg 3 mõttest⁸ lähtuvalt kooskõlastab Konkurentsiamet tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi (reostusnäitajate piirväärtusi) või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi või

⁷ Leitav <https://atp.amphora.ee/maardulv/index.aspx?itm=217295>

⁸ ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanaliseerimisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluvat „Seletuskirja monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“ ÜVVKS § 14 lg 3 kohta <http://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/a1b6818e-28d9-2be32395-bdabe3348660/Monopolidele%20hinnapiirangute%20kehtestamise%20seadus/>; seletuskiri esimese lugemise teksti juurde, lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset). Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanaliseerimisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu Konkurentsiametiga kooskõlastamisele.

ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanaliseerimise juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi. Vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanaliseerimise kasutamise lepingutes maksimaalsete reoainete sisalduste mittekokkuleppimisel ja olukorras, kus ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanaliseerimise juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtused rikuksid reoveepuhasti töörežiimi on oluline, et ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused oleksid määratletud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatavas ühisveevärgi ja -kanaliseerimise kasutamise eeskirjas (ÜVVKS § 8 lg 4 p 2), kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanaliseerimise toimimise ja korrashoiu. ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 kohaselt kinnitab ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja -kanaliseerimise kasutamise eeskirjas. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanaliseerimise kasutamise eeskirjaga kehtestatud piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja -kanaliseerimise ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid.

Maardu Linnavolikogu on 16.06.2020 määruses nr 74 „Maardu linna ühisveevärgi ja -kanaliseerimise liitumise ja kasutamise eeskiri“⁹ (edaspidi Eeskiri) kinnitanud ühiskanaliseerimise juhitava reovee reostusnäitajate järgmised piirväärtused (vt Tabel 3).

Tabel 3 Maardu linna reostusnäitajate piirväärtused

Reostusnäitaja	Tähis	Mõõtühik	Piirväärtus	Piirväärtus
A	B	C	1	2
Vesinikioonide minimaalne sisaldus reovees	pHmin	pH-ühik	6,50	5,00
Vesinikioonide maksimaalne sisaldus reovees	pHmax	pH-ühik	8,50	11,50
Heljuvainesisaldus		mg/l	500,00	2000,00
Biokeemiline hapnikutarve	BHT7	mg/l	375,00	1500,00
Keemiline hapnikutarve	KHT	mg/l	750,00	2500,00
Polaarsete süsivesinike sisaldus		mg/l	50,00	300,00
Naftasaadustesisaldus		mg/l	5,50	22,00
Üldlammastikuisisaldus		mg/l	125,00	225,00
Ühealuseliste fenoolide sisaldus		mg/l	2,90	11,60
Pindaktiivsete ainete sisaldus		mg/l	44,00	176,00
Üldfosforisisaldus		mg/l	15,00	28,50

Eeskirja kohaselt loetakse eelneva tabeli veerus 1 märgitud piirväärtuseid ületav reovesi ülenormatiivselt reostunuks. Seega kehtib Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud veeteenuse hind PV klientidele, kelle poolt ühiskanaliseerimise juhitava reovee reostusnäitajate kontsentratsioonid ei ületa tabelis 3 kajastatud piirväärtust 1 (vt Tabel 3 veerg Piirväärtus 1).

⁹ Leitav <https://www.riigiteataja.ee/akt/430062020012>

Järgnevas tabelis (vt Tabel 4) on kajastatud PV ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemi iseloomustavad üldised näitajad aastatel 2018-2021.

Tabel 4 PV üldiseloomustus

rida		ühik	2018	2019	2020	2021
1	Võetud vee müügiimaht	tuh m ³	6,13	8,24	8,85	9,80
2	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht	tuh m ³	6,13	8,24	8,85	9,80
3	Võetud vee teenuse tarbijaid	abonent	55	67	77	90
4	Reoveeteenuse tarbijaid	abonent	55	67	77	90
5	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	0,8	0,8	2,2	2,2
6	Ühiskanaliseerimise torustike pikkus	km	0,8	0,8	1,6	1,6
7	Reoveepumplate arv	tk	1	1	1	1
8	Möödukaevude arv	tk	-	-	3	3

Kõik PV veeteenuse kliendid kasutavad nii ühisveevärgi kui ka -kanalisatsiooni teenust. Piirkonnas toimuva arendustegevuse tulemusel suureneb veeteenuse tarbijate arv pidevalt. Alates 2020.a augustist ostab PV tarbijate veega varustamiseks vett AS-ilt Tallinna Vesi ning tarbijate poolt ühiskanaliseerimise juhitud reovesi suunatakse ärajuhtimiseks ja puhastamiseks AS Tallinna Vesi ühiskanaliseerimise. AS-ilt Tallinna Vesi ostetavate veeteenuste mahtude mõõtmiseks võeti 2020.a-l kasutusele 3 möödukaevu.

5. Müügiimaht ja veekadu

Müügiimahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müügiimahuga. Mida väiksem on müügiimaht, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müügiimahud on põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktile 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müügiimahu analüüsimisel alljärgnevat meetodeid:

1) müügiimahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müügiimahud, majandusproгноosis, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid); 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

5.1. Võetud vee müügiimaht

PV prognoositud võetud vee müügiimaht 9,80 tuh m³

Hinnataotluse kohaselt prognoosib PV regulatsiooniperioodil oma tegevuspiirkonnas klientidele müüdava vee mahuks 9,80 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht võetud vee müügiimahu 9,80 tuh m³ kohta

PV tegevuspiirkonna võetud vee müügiimahule hinnangu andmiseks koostas Konkurentsiamet PV poolt esitatud andmete alusel alljärgneva tabeli (vt Tabel 5).

Tabel 5 Võetud vee müügiimaht

rida	Näitaja	ühik	2018	2019	2020	2021
------	---------	------	------	------	------	------

1	Võetud vee müügiimaht	tuh m ³	6,13	8,24	8,85	9,80
2	muutus võrreldes eelneva aastaga	%	2,9	34,4	7,4	10,7
3	Võetud vee teenuse abonentide arv	tk	55	67	77	90
4	Abonentide arvu muutus	tk	-	12	10	13
5	Võetud vee müügiimaht abonendi kohta	m ³ aastas	111,5	123,0	114,9	108,9
6	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	0,8	0,8	2,2	2,2

Taotlusega esitatud andmetel oli võetud vee müügiimaht 2018.a-l 6,13 tuh m³ ja kasvas 2020.aks 8,85 tuh m³-ni (vt Tabel 5 rida 1 veerud 2018-2020). Samal ajal kasvas teenuse tarbijate arv 22 abonendi võrra. Piirkonnas tehtavate kinnisvaraarenduste alusel on PV regulatsiooniperioodil planeeritud 13 abonendi lisandumist ja võetud vee müügiimahuks 9,80 tuh m³.

PV selgitusel valmis Pirnipuu puiesteel 2019.a-l 6 ridaelamut kokku 18 korteriga ning lähiajal valmib veel 4. Käesolevaks ajaks on üle poole uutest eluruumidest võetud kasutusse. Võttes arvesse piirkonnas tehtud ja planeeritavaid arendusi, **siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks PV hinnangut 13 uue abonendi lisandumiseks regulatsiooniperioodil ehk 2021.a-l.**

2021.a-ks prognoositud müügiimahule hinnangu andmisel võtab Konkurentsiamet arvesse 2020.a-l toimunud muutuseid: kogu ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteem uuendati ning klientide poolt tarbitud vee koguseid hakati mõõtma kaasaegsete kaugloetavate arvestitega. Varem kasutatud arvestite mõõtetäpsuses ja klientide näitude esitamise korrapärasuses võis esineda vajakajäämisi. PV poolt esitatud andmetel oli perioodil august 2020 kuni jaanuar 2021 ühe tarbija keskmiseks tarbimismahuks 9,06 m³ kuus, mis teeb ühe kliendi aastaseks tarbimiseks 108,7 m³ ($9,06 \times 12 = 108,7$). Regulatsiooniperioodiks prognoositud andmetel kujuneb ühe abonendi keskmiseks tarbimiseks 108,9 m³, mis on sisuliselt võrdne viimase poole aasta tegelike andme alusel kujunenud mahuga. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks ühe abonendi keskmist veetarbimist 108,9 m³, kuna see põhineb perioodi august 2020 kuni jaanuar 2021 tegelikel mahtudel, mis on mõõdetud uute ja kaasaegsete kaugloetavate arvestitega.**

Eelnevalt põhjendatuks peetud klientide arvu 90 abonenti ning ühe abonendi keskmise tarbimise 108,9 m³ alusel peab Konkurentsiamet põhjendatuks regulatsiooniperioodiks prognoositud võetud vee müügiimahtu 9,80 tuh m³ ($90 \times 108,9 / 1000 = 9,80$).

5.2. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht

PV prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht 9,80 tuh m³

Hinnataotluse kohaselt prognoosib PV regulatsiooniperioodil oma tegevuspiirkonnas klientidele osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahuks 9,80 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahu 9,80 tuh m³ kohta

Ettevõtjalt saadud selgituste kohaselt kasutavad kõik piirkonna võetud vee teenuse tarbijad ka reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenust. Maardu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni

liitumise ning kasutamise eeskirja¹⁰ § 31 lg 1 kohaselt võrdsustatakse kliendi poolt ühiskanalisatsiooni ärajuhitava reovee kogus ühisveevärgist tarvitatud vee kogusega.

Kuna kõik PV kliendid kasutava nii võetud vee kui reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenust, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kohaselt võrdsustatakse reovee maht võetud vee mahuga ning põhjendatud võetud vee müügi maht on 9,80 tuh m³ (vt otsuse p 5.1), siis on põhjendatud ka reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht 9,80 tuh m³.

5.3. Põhiteenustega seotud lisateenuste müügi maht

Lisaks veeteenuse hinnale soovib PV kooskõlastada põhiteenustega seotud lisateenuste hinnakirja.

PV poolt kooskõlastamiseks esitatud põhiteenustega seotud teenuste müügi mahtude andmed on järgmised:

rida	Teenus	Ühik	Teenuse maht
1	Tehniliste tingimuste väljastamine	tk	1
2	Projektide ja tööde kooskõlastamine	tk	1
3	Veemagistraalide sulgemised (min arves. aeg 1 tund)	tk	1
4	Veeühenduse sulgemine	tk	1
5	Veeühenduse avamine	tk	1
6	Plommi eemaldamine /paigaldamine tellimustööna	tk	1

Konkurentsiameti seisukoht põhiteenustega seotud teenuste müügi mahtude kohta

Esitatud Hinnataotlusega soovib PV kooskõlastada tasud põhiteenustega seotud teenustele (lisateenustele). Kehtivad lisateenuste hinnad on kooskõlastatud ameti 13.11.2019 otsusega nr 9-3/2019-010. Kuna ettevõtte tegevuspiirkond on väga väike, siis on nõudlus teenuste järele samuti väike, kuid mitte olematu. Regulatsiooniperioodiks lisateenuste mahtude prognoosimisel on PV arvesse võtnud varasemaid kogemusi ja teostatud investeeringuid.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV poolt põhiteenustega seotud lisateenuste mahtude prognoosimisel lähtumist varasematest kogemustest ja investeeringute mõjust teenuste nõudlusele, mistõttu kujunevad põhiteenustega seotud lisateenuste mahud regulatsiooniperioodil järgnevalt:

Tehniliste tingimuste väljastamine	1 tk
Projektide ja tööde kooskõlastamine	1 tk
Veemagistraalide sulgemised (min arves. aeg 1 tund)	1 tk
Veeühenduse sulgemine	1 tk
Veeühenduse avamine	1 tk
Plommi eemaldamine /paigaldamine tellimustööna	1 tk

5.4. Veekadu ja omatarbevesi

Veekadu leitakse ammutatud (ostetud) vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdud vee koguse vahena (ammutatud või ostetud vee kogus – omatarbevee kogus – müüdud vee kogus). Veekadu

¹⁰ Maardu Linnavolikogu 16.06.2020 määrus nr 74, leitav <https://www.riigiteataja.ee/akt/430062020012>

iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekked ja veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevee mahtu ei arvestata müüdud vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

PV poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud omatarve ja veekadu 0,49 tuh m³ ehk 4,8% ostetud veest

Hinnataotluse kohaselt prognoosib PV regulatsiooniperioodil omatarbeks ja veekaoks kokku 0,49 tuh m³ ehk 4,8% ostetud veest.

Konkurentsiameti seisukoht omatarbe ja veekao 0,49 tuh m³ ehk 4,8% kohta

PV selgitusel on kõik ühisveevärgi ja ühiskanalisatsiooni torustikud uued. Samas võib siiski esineda torustike läbipesu vajadus, kuid kasutatava vee maht on väga väike. Seetõttu hindab amet omatarvet ja veekadu koos. Ülevaate saamiseks omatarbe ja veekao muutuse kohta ajas, koostas Konkurentsiamet ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli aastate 2018-2020 tegelike andmete ja regulatsiooniperioodi prognoosi kohta (vt Tabel 6).

Tabel 6 Omatarve ja veekadu

rida	Näitaja	ühik	2018	2019	2020	2021
1	Ostetud vee maht	tuh m ³	8,35	9,70	9,88	10,29
2	Võetud vee müügi maht	tuh m ³	6,13	8,24	8,85	9,80
3	Omatarve ja veekadu	tuh m ³	2,22	1,46	1,03	0,49
4	Omatarbe ja veekao osakaal ostetud veest	%	26,6	15,1	10,5	4,8

PV poolt esitatud andmete kohaselt moodustasid omatarve ja veekadu 2018.a-l 26,6% ostetud veest. 2020.a-ks vähenes omatarbe ja veekao osakaal 10,5%-ni (vt Tabel 6 rida 4 veerud 2018 2020).

2021.a-ks prognoosib PV omatarbe ja veekao osakaaluks 4,8% ostetud veest. See on oluliselt väiksem eelnevate aastate tasemetest. Kuna 2020.a-st on kasutusel täielikult rekonstrueeritud ehk uued torustikud, siis on omatarbe ja veekao osakaalu vähenemine põhjendatud. Konkurentsiamet võrdles PV poolt prognoositud omatarbe ja veekao osakaalu teiste täielikult rekonstrueeritud

torustikke kasutavate vee-ettevõtete vastava näitajaga. Selgus, et PV prognoos on sarnane teiste sarnastes tingimustes tegutsevate ettevõtete näitajaga.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV prognoositud omatarbe ja veekao osakaalu 4,8% ostetud veest ning sellest tulenevalt omatarbe ja veekao mahtu 0,49 tuh m³.

6. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteringutelt ¹¹). Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu teiselt veeettevõtjalt ostetava võetud vee teenuse ning reoveeteenuse kulule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu elektrienergia kulule ja muudele tegevuskuludele.

6.1. Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavatel hindadel/tasudel põhinevad kulud (edaspidi mittekontrollitavad kulud) need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). Näiteks on Juhendi punkti 4.4 kohaselt ettevõtja jaoks mittekontrollitavad:

- 1) teisele vee-ettevõtjale makstavad tasud veeteenuse eest (juhul kui need on kooskõlastatud vastavalt ÜVVKS § 14¹ lg 2);
- 2) seaduses sätestatud keskkonnatasude määrad;
- 3) administratiivselt reguleeritavad hinnad;
- 4) muud seadustest tulenevad koormised ja kohustused.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse täielikult veeteenuse hinda Juhendi p 4.4 lähtuvad määrad, tasud vm, küll aga peab ettevõtja põhjendama vastavate määrade, tasudega maksustatavaid koguseid (nt ostetava vee kogused).

PV-l on mittekontrollitavateks kuludeks teiselt vee-ettevõtjalt ostetud võetud vee teenuse ning reoveeteenuse kulu (võetud vee eest makstav tasu, reoveeteenuse eest makstav tasu) ja osaliselt ka elektrienergia kulu (elektrienergia hinnas sisalduv võrgutasu, taastuvenergia tasu ja elektriaktsiisi hinnakomponent).

¹¹ <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ 2 Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

PV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks mittekontrollitavateks kuludeks ehk teiselt vee-ettevõtjalt ostetavate teenuste kuluks kokku 9,49 tuh €, millest:

- 1) ostetava võetud vee teenuse kulu 4,94 tuh €,
- 2) ostetava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse kulu 4,55 tuh €.

6.1.1. Teiselt vee-ettevõtjalt ostetud võetud vee teenuse kulu

PV poolt prognoositud teiselt vee-ettevõtjalt ostetud võetud vee teenuse kulu 4,94 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib PV lülitada veeteenuse hinda teiselt vee-ettevõtjalt ostetava võetud vee teenuse kulu summas 4,94 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht teiselt vee-ettevõtjalt ostetud võetud vee kulu 4,94 tuh € osas

Alates augustist 2020 ostab PV tarbijate veega varustamiseks vett AS-ilt Tallinna Vesi. Varem osteti vett MTÜ-lt Ploomipuu Vesi. PV poolt esitatud ostetud võetud vee teenuse kulu andmete alusel koostas Konkurentsiamet tabeli, kus on kajastatud ostetud vee mahud, teenuse hind ja kulu aastate 2018-2021 kohta.

Tabel 7 Teiselt vee-ettevõtjalt ostetud võetud vee teenus

rida	Näitaja	ühik	2018	2019	2020	2021
1	Ostetud võetud vee maht	tuh m ³	8,35	9,70	9,88	10,29
2	Ostetud vee mahu muutus	%		16,2	1,9	4,1
3	Tasu võetud vee eest	€/m ³	1,26	1,16	0,81	0,48
4	Võetud vee teenuse ostukulu	tuh €	10,52	11,20	8,03	4,94

PV poolt ostetud võetud vee maht kasvas aastatel 2018-2020 8,35 tuh m³-lt kuni 9,88 tuh m³-ni (vt Tabel 7 rida 1 veerud 2018-2020). 2021.a-ks on PV prognoosinud ostetavaks võetud vee teenuse mahuks 10,29 tuh m³ (vt Tabel 7 rida 1 veerg 2021).

Ostetava vee kogus on otseselt arvutatav võetud vee müüginahust ning omatarbe ja veekao mahust ehk PV tegevuspiirkonna veevarustuseks ostetava vee maht = võetud vee müüginahust + omatarbe ja veekao maht.

Tulenevalt Konkurentsiameti poolt käesolevas otsuses põhjendatuks loetud võetud vee müüginahust 9,80 tuh m³ (vt otsuse p 5.1) ning omatarbe ja veekao mahust 0,49 tuh m³ (vt otsuse p 5.4), kujuneb põhjendatud ostetava vee koguseks 10,29 tuh m³ (9,80 + 0,49 = 10,29).

PV ostab AS-ilt Tallinna Vesi võetud vee teenust Konkurentsiameti 18.10.2019 otsusega nr 9-3/2019-008 kooskõlastatud hinnaga, milleks on 0,48 €/m³.

Konkurentsiameti poolt eelnevalt põhjendatuks loetud ostetava võetud vee teenuse mahu 10,29 tuh m³ ja Konkurentsiameti 18.10.2019 otsusega nr 9-3/2019-008 kooskõlastatud tasust võetud vee teenuse eest 0,48 €/m³ lähtuvalt kujuneb regulatsiooniperioodil teiselt vee-ettevõtjalt ostetava võetud vee teenuse kuluks 4,94 tuh € (10,29 × 0,48 = 4,94), mis ÜVVK § 14 lg 2 p 1 tulenevalt on põhjendatud lülitada võetud vee teenuse hinda.

6.1.2. Teiselt vee-ettevõtjalt ostetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse kulu

PV poolt prognoositud teiselt vee-ettevõtjalt ostetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse (reoveeteenuse) kulu 4,55 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib PV lülitada veeteenuse hinda teiselt vee-ettevõtjalt AS Tallinna Vesi ostetava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse kulu summas 4,55 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht teiselt vee-ettevõtjalt ostetud reoveeteenuse kulu 4,55 tuh € osas

Alates augustist 2020 suunab PV tarbijatelt ühiskanalisatsiooni juhitud reovee edasi ärajuhtimiseks ja puhastamiseks AS-i Tallinna Vesi ühiskanalisatsiooni süsteemi. Ära juhitud reovee kogus mõõdetakse liitumispunkti paigaldatud arvestiga.

Esitatud andmete kohaselt olid 2020.a august ja september üleminekukuu ehk sel ajal toimus seniste tarbijate ümberühendamine uute torustikega ja teatud määral kasutati varem toimunud reovee kogumist kogumismahutisse ja selle väljavedu paakautoga. Alates oktoobrist 2020 paakautoga väljavedu ei kasutatud.

Kuna alates oktoobrist 2020 kasutatakse reovee ärajuhtimiseks täielikult rekonstrueeritud ja AS Tallinna Vesi süsteemiga ühendatud torustikku, siis kasutas Konkurentsiamet ärajuhitava reovee mahule ja sellega seoses tekkivale kulule hinnangu andmisel PV poolt esitatud andmeid perioodil oktoober 2020 kuni jaanuar 2021 ostetud veeteenuste mahtude kohta.

Esitatud andmete kohaselt moodustas AS-ile Tallinna Vesi ära juhitud reovesi 72,7% AS-ilt Tallinna Vesi ostetud võetud vee mahust. Seejuures nii võetud vee maht kui ärajuhitud reovee maht on mõõdetud liitumispunktidest paigaldatud uute arvestitega, seega ei ole alust kahelda nende andmete õigsuses. Samas märgib Konkurentsiamet, et teiste vee-ettevõtete senise praktika kohaselt on ühiskanalisatsiooni imbuva pinna- ja pinnasevee maht üldjuhul suurem ühisveevärgi lekete mahust, mistõttu on ära juhitava reovee maht üldjuhul suurem ostetavast võetud vee mahust.

Käesoleva otsuse punktis 6.1.1 pidas Konkurentsiamet põhjendatuks AS-ilt Tallinna Vesi ostetava võetud vee teenuse mahtu 10,29 tuh m³. PV poolt prognoositud ostetava reoveeteenuse maht 7,85 tuh m³ moodustab sellest 76,3% ($7,85 / 10,29 \times 100 = 76,3$) ehk on ligilähedane periood oktoober 2020 kuni jaanuar 2021 tegelikule osakaalule.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV poolt prognoositud ostetava reovee ärajuhtimise ja puhastamise mahtu 7,85 tuh m³, kuna selle osakaal põhjendatuks peetud ostetavast võetud vee mahust on ligilähedane perioodi oktoober 2020 kuni jaanuar 2021 tegelikule näitajale.

PV ostab AS-ilt Tallinna Vesi reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenust Konkurentsiameti 18.10.2019 otsusega nr 9-3/2019-008 kooskõlastatud hinnaga, milleks on 0,58 €/m³.

Konkurentsiameti poolt eelnevalt põhjendatuks loetud ostetava reoveeteenuse mahu 7,85 tuh m³ ja Konkurentsiameti 18.10.2019 otsusega nr 9-3/2019-008 kooskõlastatud tasust reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 0,58 €/m³ lähtuvalt kujuneb regulatsiooniperioodil teiselt vee-ettevõtjalt ostetava reoveeteenuse kuluks 4,55 tuh € ($7,85 \times 0,58 = 4,55$), mis ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 tulenevalt on põhjendatud lülitada PV reoveeteenuse hinda.

6.2. Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib Konkurentsiamet vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevat kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevat meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi ¹² (THI) dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

PV poolt veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud summas 10,74 tuh €

PV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks kontrollitavateks kuludeks kokku 10,74 tuh €, millest moodustab:

- 3) elektrienergia kulu 0,24 tuh €, 4) muud
tegevuskulud 10,50 tuh €.

Nimetatud kontrollitavatele kuludele annab Konkurentsiamet käesoleva otsuse järgnevatel punktides eraldi hinnangu. Kontrollitavate kulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet PV poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel.

6.2.1. Elektrienergia kulu

PV poolt prognoositud veeteenuse elektrienergia kulu 0,24 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib PV regulatsiooniperioodil veeteenuse osutamisel tarbitavaks elektrienergia koguseks 2260 kWh ja elektrienergia kuluks 0,24 tuh €, millest annab ülevaate alljärgnev tabel (vt Tabel 8).

Tabel 8 2021.a-ks prognoositud elektrienergia kogus ja kulu

rida	Näitaja	ühik	2021
1	Elektrienergia tarbimine	kWh	2260

¹² THI väljendab **üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu** dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

2	Võetud vee ja reoveeteenuse müügimaht	tuh m ³	19,60
3	Elektritarbimise erikulu vee mahu kohta	kWh/m ³	0,12
4	Elektrienergia kulu	tuh €	0,24
5	Elektrienergia keskmine hind	senti/kWh	10,654

* Elektrienergia kaalutud keskmine hind 10,654 senti/kWh moodustub elektrienergia hinna 4,614 senti/kWh, võrguteenuse hinna 4,811 senti/kWh, taastuvenergia tasu 1,13 senti/kWh ja elektriaktsiisi 0,10 senti/kWh summana.

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia kulu 0,24 tuh € kohta

Elektrienergia kulu kujuneb elektrienergia koguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrienergia kulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Elektrienergia kogus

Kuni uute veeteenuse süsteemide kasutuselevõtuni 2020.a-l tarbis PV elektrienergiat reovee pumpamiseks kogumismahutisse. Uute veeteenuse süsteemide puhul kasutatakse elektrienergiat ühes reoveepumpas ja kolmes veemõõdusõlmes. Kuna elektritarbimise objektid on oluliselt muutunud, siis hindab Konkurentsiamet elektrienergia tarbimist uute süsteemidega, ega käsitle varasemaid andmeid.

PV on prognoosinud 2021.a-l tarbitavaks elektrienergia koguseks 2260 kWh.

2020.a-l võeti kasutusele uued ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni rajatised ning sellega seoses muutusid ka elektrit tarbivad objektid. Ettevõtja esitas elektrienergia tarbimise andmed tarbimispunktide lõikes aastatel 2019-2020, millest selgusid muutused tarbimisobjektides ja tarbimistes. Esitatud andmetest tulenevalt saab lugeda põhjendatuks PV poolt 2021.a-ks prognoositud elektrienergia tarbimise 2260 kWh.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV poolt prognoositud elektrienergia tarbimise 2260 kWh, kuna see on kujunenud arvesse võttes ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemides toimunud muutuseid ja nende mõju elektritarbimisele viimase poole aasta jooksul.

Elektrienergia kaalutud keskmine hind ja kulu

PV on prognoosinud elektrienergia kaalutud keskmiseks hinnaks **10,654 senti/kWh**. Elektrienergia kaalutud keskmine hind moodustub elektrienergia hinna 4,614 senti/kWh, võrguteenuse hinna 4,811 senti/kWh, taastuvenergia tasu 1,13 senti/kWh ja elektriaktsiisi 0,10 senti/kWh summana.

2013.a-l toimus elektrituru avanemine ning PV hakkas elektrienergiat ostma vabaturult. Otsuse allkirjastamise ajal ei ole PV-l sõlmitud lepingut elektrienergia ostuks, seega ostab ta elektrit üldteenuse korras. Üldteenuse põhimõtted on välja töötanud riik. Üldteenust osutavad võrguettevõtjad või võrguettevõtja poolt nimetatud elektrimüüjad. PV võrguettevõtjaks on Elektrilevi OÜ, kelle poolt nimetatud elektrimüüja on Eesti Energia AS.

Konkurentsiamet kontrollis, et elektrienergia kaalutud keskmises hinnas (vt **Error! Reference source not found.** rida 7 veerg 2021) sisalduv võrguteenuse hind vastab Konkurentsiameti 01.10.2018 otsusega nr 7-3/2018-117 Elektrilevi OÜ pakatile „Võrk 2“ kooskõlastatud võrgutasule, taastuvenergia tasu vastab elektrituruseaduse § 59² lõikele 1 ning elektriaktsiisi vastab alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 85¹⁶ sätestatule.

PV poolt elektrikulu arvutuses kasutatud elektrienergia hind on küll suurem vabal turul pakutavast soodsaimast hinnast, kuid elektrikulu väga väikese osakaalu tõttu on elektrienergia hinnavahe mõju veeteenuse hinnale olematu.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks veeteenuse osutamisel elektrienergia kaalutud keskmist hinda 10,654 senti/kWh.

Tulenevalt Konkurentsiamet poolt põhjendatuks loetud veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia kogusest 2260 kWh ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast 10,654 senti/kWh, kujuneb põhjendatud elektrienergia kuluks 0,24 tuh € ($2260 \times 10,654 / 100 / 1000 = 0,24$), mis ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 tulenevalt on põhjendatud lülitada veeteenuse hinda.

6.2.2. Muud tegevuskulud

Eelnevalt on Konkurentsiamet punktis 6.1 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ja punktis 6.2.1 kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule. Järgnevalt analüüsib Konkurentsiamet muid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutatakse ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI¹³ dünaamikaga, vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega ning erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüsi. Erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüsi ajamahukuse tõttu Konkurentsiamet seda reeglina ei teosta.

Juhendi punkt 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arвете kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKS § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

PV poolt prognoositud muud tegevuskulud 10,40 tuh €

Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt on PV prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavate muude tegevuskulude summaks 10,40 tuh €. Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 9) on kajastatud PV muud tegevuskulud aastatel 2018 – 2020 ja prognoos aastaks 2021.

Tabel 9 Muud tegevuskulud

rida	Näitaja	ühik	2018	2019	2020	2021
1	Tööjõukulu	tuh €	6,26	6,20	6,15	6,30
2	Remont, hooldus, töövahendid	tuh €	3,80	3,80	3,80	4,10
3	Kokku muud tegevuskulud	tuh €	10,06	10,00	9,95	10,40
4	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%	-	-0,7	-0,5	4,5
5	Tarbijahinna indeksi muutus (THI) *	%	3,4	2,3	-0,4	2,0
6	Võetud vee ja reovee müügiimaht kokku	tuh m ³	12,26	16,48	17,70	19,60
rida	Näitaja	ühik	2018	2019	2020	2021
7	Tegevuskulud müügiimahu kohta	€/m ³	0,82	0,61	0,56	0,53

¹³ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

8	Torustike pikkus	km	1,6	1,6	3,8	3,8
9	Pumplate ja mõõdusõlmede arv	tk	1	1	4	4

* Statistikaameti¹⁴ andmetel oli THI muutus 2019.a-l 2,3% ja 2020.a-l -0,4% ning Rahandusministeeriumi 2021 kevadise majandusprognoosi kohaselt on THI muutus 2021.a-l 2,0%¹⁵.

Konkurentsiameti seisukoht muude tegevuskulude summa 10,40 tuh € kohta

Vastavalt KonkS § 13 lg-le 1 omab turgu valitsevat seisundit KonkS tähenduses ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest. KonkS § 13 lg 2 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ka KonkS §-des 14 ja 15 sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omav ettevõtja. Vastavalt KonkS §-le 15 loetakse olulist vahendit, sealhulgas loomulikku monopoli omavaks ettevõtja, kelle omandis, valduses või opereerimisel on võrgustik, infrastruktuur või muu oluline vahend, mida teisel isikul ei ole võimalik või ei ole majanduslikult otstarbekas dubleerida, kuid millele juurdepääsuta või mille olemasoluta ei ole võimalik kaubaturul tegutseda. KonkS § 15 tulenevalt on PV näol tegemist olulist vahendit omava ettevõtjaga, mis tähendab, et PV-l on oma tarbijate üle turgu valitsev seisund. **Seega puudub PV, kui loomuliku monopoli, tarbijatel võimalus teist teenuse osutajat valida isegi juhul, kui ettevõtja kulutused ning sellest tulenevalt hind on tarbijatele vastuvõetamatu.** Tulenevalt PV turgu valitsevast seisundist on oluline kontrollida, et ettevõtja ei lülitaks oma teenuse hinda ülemäärasel hulga kulusid, sest ÜVVKs § 14 lg 2 tulenevalt võib veeteenuse hind sisaldada vaid põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Konkurentsiamet on seisukohal, et monopoolse ettevõtja tegevuskulud ei tohi kasvada kiiremas tempos, kui see toimub üldises majanduskeskkonnas, mille kokkuvõtvaks näitajaks on THI. Statistikaameti andmetel oli THI muutuseks 2019.a-l 2,3% ja 2020.a-l -0,4%. Rahandusministeeriumi 2021 kevadise majandusprognoosi kohaselt on THI muutus 2021.a-l 2,0%. Tabelist (vt Tabel 9) nähtub, et aastatel 2018-2020 oli PV muude tegevuskulude summa vahemikus 9,95-10,06 tuh € (vt Tabel 9 rida 3 veerud 2018-2020). 2021.a-ks on PV prognoositud muude tegevuskulude summaks 10,40 tuh €.

Konkurentsiamet võrdles PV tegevuskulude muutust perioodil 2019-2021 sama perioodi THI muutusega. Aastate 2019-2021 THI muutuseks on 3,9% ja PV tegevuskulude muutuseks 3,4%. Seega on PV prognoositud tegevuskulude muutuse mõnevõrra väiksemaks THI muutusest. Siinkohal märgib Konkurentsiamet, et samal perioodil on PV hallatavate torustike pikkus kasvanud 1,6 km-lt 3,8 km-ni, pumplate ja veemõõdusõlmede arv suurenenud 1 tükilt 4-le ning veeteenuse klientide arv kasvanud 55-lt 90-le¹⁶.

Juhendi punktis 4.8.3 kajastatust lähtuvalt arvutas Konkurentsiamet PV muude tegevuskulude erikulu ehk muud tegevuskulud jagatud veeteenuse müügiühikuga. PV muude tegevuskulude erikuluks regulatsiooniperioodil kujuneb Konkurentsiameti poolt käesolevas otsuses põhjendatuks loetud müügiühikutest tulenevalt **0,53 €/m³** (vt Tabel 9 rida 7 veerg 2021).

¹⁴ Kasutatud Statistikaameti aruannet IA001, mis on leitav www.stat.ee

¹⁵ Vt <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigieelarve-ja-majandus/majandusprognoosid>

¹⁶ Nimetatud tingimustes (uuenenud ja laienenud ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteem) tegelikult kujunenud tegevuskulude tasemest on PV lähtunud regulatsiooniperioodi muude tegevuskulude prognoosimisel (2020.a tegelik muude tegevuskulude erikulu on perioodi 2018-2020 madalaim).

Tegevuspiirkonna laienemine toob üldjuhul kaasa tegevuskulude efektiivsuse kasvu, mis tähendab tegevuskulude erikulu vähenemist (vt Tabel 9 rida 7), samas mitte tingimata tegevuskulude absoluutväärtuse vähenemist.

Konkurentsiamet võrdles PV muude tegevuskulude erikulu teiste võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitajaga. PV-ga võrreldavad on vee-ettevõtjad, kelle müügimahu ja torustike pikkuse suhe jääb PV müügimahu ja torustiku pikkuse suhtega 5,2 tuh m³/ km [19,60 (vt Tabel 4 rida 1 ja 2 veerg 2021) / 3,8 (vt Tabel 4 rida 5 ja 6 veerg 2021) / 1000 = 5,2] võrreldavasse vahemikku 3,1 – 7,3 ehk +/- 40% PV müügimahu ja torustiku pikkuse suhtest ning kes samuti vähemalt 80% müügimahu ulatuses ostavad teenust teiselt vee-ettevõtjalt. Võrdlusest selgus, et PV-ga võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude erikulude kaalutud keskmine on 0,51 €/m³, seejuures on võrreldavate ettevõtjate müügimaht 19 kuni 100 korda suurem PV müügimahust.

Vee-ettevõtjate võrdlusbaasi (*benchmarking*) koostamise ja kasutamise juhendi p 7.3.2 tulenevalt võib asjakohaste põhjenduste olemasolul Konkurentsiamet lugeda vee-ettevõtja analüüsitava näitaja põhjendatuks vee-ettevõtja lisaselgitustest lähtuvalt, ilma teisi analüüsimeetodeid kasutamata, kui analüüsitava vee-ettevõtja näitaja ei ole kõrgem kui „kaalutud keskmine + veapiir 5%¹⁷“. PV-ga võrreldavate ettevõtjate muude tegevuskulude kaalutud keskmine erikulu koos veapiiriga on 0,54 €/m³. PV puhul on tegemist väga väikese vee-ettevõtjaga. Temaga võrreldud vee-ettevõtjate müügimahu ja torustike pikkuse suhe ning teiselt vee-ettevõtjalt teenuse ostmine on küll PV-ga sarnased, kuid müügimahu absoluutväärtuse poolest on võrreldavad vee-ettevõtjad 19 kuni 100 korda suuremad. Ameti senise kogemuse põhjal on suurema müügimahuga ettevõttel võimalik tegutseda efektiivsemalt kui väiksemal veetevõttel.

Kuna PV müügimaht on kümneid kordi väiksem teiste näitajate poolest võrreldavatest ettevõtetest ning prognoositud muude tegevuskulude erikulu (0,53 €/m³) ei ületa võrreldavate vee-ettevõtete muude tegevuskulude kaalutud keskmist erikulu rohkem kui 5% võrra, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks PV muude tegevuskulude erikulu 0,53 €/m³ ja sellest tulenevat muude tegevuskulude summat 10,40 tuh €.

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetset arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud Konkurentsiametile kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus.

¹⁷ Konkurentsiameti poolt läbiviidud analüüsi tulemusena rakendatakse võrdlusanalüüsi teostamisel näitajate erikulude põhjendatuse hindamisel 5%-list veapiiri. Usaldusnivoo $\beta = 95\%$ korral kujuneb keskmiseks usaldusvahemiku poollaiuseks (veapiiriks) väärtus, mis moodustab ligi 5% tegevuskulude erikulude keskmisest.

Kohaliku omavalitsuse kinnitus, et vee-ettevõtja poolt prognoositud ning veeteenuse hinda lülitatud investeeringud vastavad ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, võimaldab tagada ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 täitmise.

Konkurentsiamet saatis 26.04.2021 Maardu Linnavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks PV 22.04.2021 Hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 10.

05.05.2021 PV poolt esitatud korrigeeritud Hinnataotluses kajastatud ning aastatel 2018-2020 teostatud ja 2021 teostatavad investeeringud on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 10).

Tabel 10 PV investeeringud

rida	Investeering		2018	2019	2020	2021
Kooskõlastatava hinnaga teenuste investeeringud						
1.	Veevarustuse teenus	tuh €	0,0	0,0	54,43	0,0
1.1	Veetrasside rekonstrueerimine 0,8 km	tuh €	0	0	54,43	0
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	0,0	0,0	150,45	0,0
2.1	Kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimine 0,8 km	tuh €	0	0	107,62	0
2.2	Kuivendusrajatis	tuh €	0	0	2,83	0
2.3	Reoveepumpla, Pirnipuu pst 164/166	tuh €	0	0	40,00	0
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud		tuh €	0,0	0,0	204,88	0,0
3	Tarbijate tasutavatest liitumistasudest teostatud investeeringud	tuh €	0	0	502,88	0
3.1	Pirnipuu pst ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamine (veetorustik, kanalisatsioonitorustik, kuivendusrajatis)	tuh €	0	0	502,88	0
4	Muu tegevuse põhivarad	tuh €	0	0	241,05	0
4.1	Pirnipuu pst ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamine (veetorustik, kanalisatsioonitorustik, kuivendusrajatis)	tuh €	0	0	241,05	0
S	Investeeringud kokku	tuh €	0,00	0,00	948,80	0,00

05.05.2021 Hinnataotluses oli PV korrigeerinud investeeringute kogumaksumuse jagunemist veeteenuse hinda lülitatavate investeeringute, liitumistasudest teostatud investeeringute ja muu tegevuse põhivarade vahel. Investeeringute kogumaksumus 948,80 tuh € ei muutunud. Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 11) on esitatud PV 22.04.2021 ja 05.05.2021 Hinnataotlustes esitatud investeeringu kogusumma jagunemiste võrdlus.

Tabel 11 22.04.2021 ja 05.05.2021 Hinnataotluste investeeringute võrdlus

Rida	Alajaotus	Ühik	26.04.2021 KOV kirjas	05.05.2021 taotluses	Muutus (veerg 2-1)
			1	2	3
1	Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud	tuh €	216,18	204,88	-11,31
2	Tarbijate tasutavatest liitumistasudest teostatud investeeringud	tuh €	530,62	502,88	-27,74

3	Muu tegevuse põhivarad	tuh €	202,00	241,05	39,05
4	Investeeringud kokku	tuh €	948,80	948,80	0,00

07.05.2021 Maardu Linnavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on PV poolt Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses Maardu linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavaga.

05.05.2021 Hinnataotluse muudatusest (vt Tabel 11) lähtuvalt ei pidanud Konkurentsiamet otstarbekaks kohaliku omavalitsuse poole täiendavalt pöörduda, kuna muudatus puudutas ainult kogumaksumuse jagunemist finantseerimisallikate vahel – vähenes liitumistasude arvel teostatud ja veeteenuse hinda lülitatav investeering ning suurenes muu tegevusega seotud investeering. Seejuures ei riiva muudatus tarbijate õigusi.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 ning kohaliku omavalitsuse kinnitusest, et Hinnataotluses kajastatud investeeringud on vastavuses Maardu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse hinnas PV poolt aastatel 2018 - 2021 omavahendite arvelt teostatud ja regulatsiooniperioodil teostatavad investeeringud summas 204,88 tuh € (0 + 0 + 204,88+0 = 204,88).

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumid) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele veeettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara; 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara; 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
 RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
 KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt, mis tugineb senisele regulatsioonipraktikale, võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust.

ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV; \text{ kus:}$$

PT - põhjendatud tulukus; r_p - põhjendatud tulunorm ($WACC$); RV - reguleeritav vara.

Konkurentsiamet kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna ($WACC$) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“¹⁸. Nimetatud juhendi punkti 5 Tabelis 11 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind ($WACC$) vee-ettevõtjatele 4,81%.**

8.1. PV poolt veeteenuse osutamiseks kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab Konkurentsiameti hinnangu PV poolt soetatud veeteenusega seotud põhivara lülitamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas PV andmed põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste, investeeringute ning kapitalikulu summade kohta (vt Tabel 12). Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi p 5.7 lähtuvalt kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust, siis on alljärgnevas tabelis kajastatud ainult PV omavahendite arvelt soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade arvestus, mis ei sisalda **liitumistasude arvel teostatud investeeringuid.**

Tabel 12 PV veeteenuse osutamiseks kasutatav ja hinda lülitav põhivara

rida		ühik	2018	2019	2020	2021
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses	tuh €	30,02	30,02	30,02	204,88
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses	tuh €	23,18	21,60	19,96	204,88
3	Investeeringud	tuh €	0,00	0,00	204,88	0,00
4	Kapitalikulu (põhivara kulum)	tuh €	1,58	1,64	1,64	4,10

¹⁸ Kehtib alates 01.01.2020; „käskkiri 20.11.2019 nr 1-2/2019-019“, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee>.

5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes*	%	5,2	5,5	1,4	2,0
6	Mahakandmine soetusmaksumuses	tuh €	0,00	0,00	30,02	0,00
7	Mahakandmine jääkmaksumuses	tuh €	0,00	0,00	18,32	0,00
8	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	30,02	30,02	204,88	204,88
9	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	21,60	19,96	204,88	200,78

* Keskmine kuluminorm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 8)) / 2] × 100.

PV poolt Hinnataotlusega esitatud andmed investeeringute kohta on toodud käesoleva otsuse punktis 7. Konkurentsiamet pidas käesoleva otsuse punktis 7 põhjendatuks PV poolt aastatel 2018 – 2020 teostatud ja regulatsiooniperioodil teostatavaid veeteenuse hinda lülitatavaid investeeringuid summas 204,88 tuh €, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeeringud ka põhivara koosseisu.

Tabelist (vt Tabel 12) nähtub, et regulatsiooniperioodi alguses on PV omavahenditest soetatud veeteenuse osutamisel kasutatava vara soetusmaksumus 204,88 tuh € ning jääkmaksumus 204,88 tuh € (vt Tabel 12 read 1 ja 2).

PV poolt veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 4,10 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib PV veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 4,10 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu 4,10 tuh € kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavaks raamatupidamises kajastatud veeteenusega seotud varadelt arvestatud kapitalikuluks regulatsiooniperioodil 4,10 tuh €.

Veeteenuse osutamisega seotud varade keskmiseks kapitalikulu normiks regulatsiooniperioodil kujuneb PV esitatud andmete kohaselt 2,0% (vt Tabel 12 rida 5 veerg 2021) ehk varade keskmiseks elueaks 50,0 aastat ($100 / 2,0 = 50,0$). PV oma- ja laenuvahendite arvelt soetatud veeteenuse osutamisel kasutatavateks varadeks on torustikud, pumplad ja arvestid, millele esitatud andmete kohaselt rakendab ühtset kuluminormi 2,0%.

Konkurentsiamet võrdles PV hinnataotluses kasutatud varade eluigasid Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK-i) poolt administreeritavate EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis¹⁹ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt Tabel 13), mis on aluseks investeeringute tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 13 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

		KIK soovitus (eluiga aastat)
1	Võrgustikud, torustikud	40
2	Tootmishooned	40

¹⁹ Keskkonnaministri 22.12.2014 määruse nr 59 lisa 2 “Juhendmaterjal Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi rahastamisaotlusega seotud projekti majandus- ja finantsanalüüsi koostamiseks“ p 9 kajastatud varade kasulikud eluead (perioodi 2014-2020 ÜF toetuste puhul).

3	Reservuaarid ja mahutid	40
4	Masinaid ja seadmed	15

Eelnevatest andmetest nähtub, et PV poolt kasutatavad varade kasulikud eluead on pikemad KIK poolt soovitatud eluigadest. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV poolt kasutatud kapitalikulunorme, kuna tegemist on valdavalt uute varadega ning eluead on pikemad KIK Juhendmaterjali punktis 9 soovitatud eluigadest.**

Tulenevalt sellest, et Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks PV poolt rakendatavad kapitalikulunormid ja määratlenud PV omavahendite ja kohustuste arvel soetatud põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt Tabel 12 rida 8 veerg 2021), loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks PV omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 4,10 tuh € lülitamist veeteenuse hinda.

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse suuruse põhjendatust peab Konkurentsiamet Juhendi punktist 5.4 lähtuvalt leidma PV reguleeritava vara väärtuse.

Tabelist (vt Tabel 12 rida 9 veerg 2021) nähtub, et **PV omavahenditest soetatud ning veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus on 200,78 tuh €.** Juhendi p 5.8 lähtuvalt leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtus. Lähtuvalt Juhendi p-st 5.9 on käibekapital 5% lubatud müügitulust.

PV regulatsiooniperioodi müügituluks kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 33,97 tuh € (vt Tabel 1 rida 7), millest lähtuvalt on käibekapital **1,70 tuh €** ($33,97 \times 5 / 100 = 1,70$). Seega kujuneb PV reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus 200,78 tuh € + käibekapital 1,70 tuh € = 202,48 tuh €.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks PV reguleeritava vara väärtuse summas 202,48 tuh €, kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatul ega sisalda tarbijate tasutud liitumistasudest soetatud vara.

8.2. Põhjendatud tulukus

PV poolt taotletav veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 9,74 tuh €

Esitatud Hinnataotluses soovib PV kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada tulukust summas 9,74 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht tulukuse 9,74 tuh € osas

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt **investeeritud kapitalilt**. Investeeritud kapitali leidmisel võetakse aluseks veeteenuse osutamiseks kasutatav ja valik põhivara, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse p 8.1).

Käesoleva otsuse punktis 8.1 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks PV reguleeritava vara väärtuse summas 202,48 tuh €. Juhendi p.-st 6 lähtuvalt kontrollib Konkurentsiamet ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust rakendades reguleeritava vara väärtusele 202,48 tuh € põhjendatud tulunormi (*WACC*) 4,81%. Seega lähtuvalt Juhendi punktist 6 kujuneb põhjendatud tulukuseks **9,74 tuh €** (reguleeritav vara 202,48 tuh € $\times$ *WACC* 4,81% = 9,74 tuh €).

€). PV on Hinnataotluses soovinud lülitada veeteenuse hinda tulukust summas **9,74 tuh €**, mis ei ületa Juhendi punkti 6 põhimõtete kohaselt arvutatud põhjendatud tulukuse summat **9,74 tuh €**.

ÜVVKS § 14 lg 10 lähtuvalt kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, lähtutakse veeteenuse hinna koostööstamisel tagastamatu abi saamiseks võetud kohustustest. Konkurentsiamet peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks võetud kohustuste all silmas vee-ettevõtja suutlikust tagasi maksta veeteenuse osutamiseks vajalikke ja kasutatavate varade soetamiseks võetud laene. Nimetatud suutlikkuse hindamiseks teostab Konkurentsiamet vabakassavoo analüüsi.

Kuna PV-l puuduvad regulatsiooniperioodil tagastamatu abi saamiseks võetud laenukohustused, puudub Konkurentsiametil vajadus läbi viia vaba kassavoo analüüsi kontrollimaks ÜVVKS § 14 lg 10 täitmist.

9. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

1. tegevuskulud;
2. kapitalikulu;
3. põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT, \text{ kus:}$$

$T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;

TK - tegevuskulud;

A - kapitalikulu;

PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

$T_{lubatud}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu; n

- veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)},$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil; m_n - vastava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse müügituht regulatsiooniperioodil; $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Metoodika p 2.12 kohaselt on regulatsiooniperiood 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks hindade arvutamisel.

Käesoleva otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet põhjendatuks lugenud PV poolt prognoositud müügiimahud, punktis 6 tegevuskulud ning punktis 8 kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt Tabel 14).

Tabel 14 Veeteenuse hinna kujunemine

rida	Veeteenuse hind tarbijatele	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	Lisateenused	KOKKU
1.	Müügiimaht	tuh m ³	9,80	9,80		
2.	Tegevuskulud	tuh €	10,13	9,76	0,24	20,13
2.1.	Teiselt vee-ettevõtjalt ostetav veeteenus	tuh €	4,94	4,55		9,49
rida	Veeteenuse hind tarbijatele	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	Lisateenused	KOKKU
2.2.	Elektrienergia kulu	tuh €	0,11	0,13		0,24
2.3.	Muud tegevuskulud	tuh €	5,08	5,08	0,24	10,40
3.	Kapitalikulu	tuh €	1,09	3,01		4,10
4.	Põhjendatud tulukus	tuh €	2,60	7,14		9,74
5.	Lubatud müügitulu	tuh €	13,82	19,91	0,24	33,97
6.	Veeteenuse hind	€/m ³	1,41	2,03		

KonKS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks KonKS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevargi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

KonKS § 18¹ ja ÜVVKS § 7² lg 1 täitmine vee-ettevõtja poolt võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

PV on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

- 1) Teiselt vee-ettevõtjalt ostetava võetud vee teenuse kulu on PV täies ulatuses lülitanud tasusse võetud vee eest. Kuna ostetava võetud vee teenuse kulu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks teiselt vee-ettevõtjalt ostetava võetud vee teenuse kulu lülitamist tasusse võetud vee eest.

- 2) Teiselt vee-ettevõtjalt ostetava reovee ärajuhtimise ja puhastamise kulu on PV täies ulatuses lülitanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna ostetava reoveeteenuse kulu on otseselt seotud reoveeteenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks teiselt veeettevõtjalt ostetava reovee ärajuhtimise ja puhastamiskulu lülitamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.
- 3) Elektrienergia kulu on PV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate tarbimispunktide elektrienergia kulu. Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV poolt kasutatud elektrikulu jagamise põhimõtteid, sest:
 - a) põhjendatud on otseselt võetud vee teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine tasusse võetud vee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - b) põhjendatud on otseselt reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna.
- 4) Muud tegevuskulud on PV jaganud põhiteenustega seotud lisateenuste ja veeteenuste vahel vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti. Üheaegselt mõlema veeteenuse osutamisega seotud muud tegevuskulud on veeteenuste vahel jagatud müügitulu osakaalu alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV poolt kasutatud muude tegevuskulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning mitme teenusega seotud kulu tuleb jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja ressursi vastavasse valdkonda lülitada.
- 5) Kapitalikulu on PV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu. Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV poolt kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas.
- 6) Tulukuse jagamisel on PV lähtunud konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Konkurentsiamet peab põhjendatuks PV poolt kasutatud tulukuse jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse.

Konkurentsiamet on seisukohal, et PV on jaganud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu erinevate veeteenuste vahel lähtudes ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹. Konkreetse veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud müügituluhuga on saadud konkreetne veeteenuse hind.

9.1. Põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri

PV soovib oma tegevuspiirkonnas Konkurentsiametiga kooskõlastada põhiteenustega seotud teenuste hinnad, sest kooskõlastamiseks esitatud teenuste osas on PV teenuse osutamisel ainuõigust omavaks ettevõtjaks ning klientidel puudub valikuvõimalus osta neid teenuseid mõnelt teiselt teenusepakkujalt.

PV poolt taotletud põhiteenustega seotud teenuste hinnad

PV poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja koostöölastada lisaks veeteenuse hinnale ka põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja. PV poolt taotletavate põhiteenustega seotud teenuste müügitulu ja hindade kujunemine on toodud alljärgnevas tabelis:

Tabel 15 Põhiteenustega seotud teenuste hinna kujunemine ja lisateenuste müügitulu

rida	Teenus	Tööjõu- kulu (€)	Transpordi kulu (€)	Bürookulu (€)	Hind (€/tk)	Teenuse maht (tk)	Müügitulu (€)
1	Tehniliste tingimuste väljastamine	12,5		12,5	25	1	25
2	Projektide ja tööde koostöölastamine	7	0	8	15	1	15
3	Veemagistraalide sulgemised (min arves. aeg 1 h)	85	5	10	100	1	100
4	Veeühenduse sulgemine	30	5	5	40	1	40
5	Veeühenduse avamine	30	5	5	40	1	40
6	Plommi eemaldamine /paigaldamine tellimustööna	5	5	5	15	1	15
	Loetletud teenuste summaarne kulu	169,5	20	45,5			235

Konkurentsiameti seisukoht põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja kujunemisel

KonkS § 15 tulenevalt on olulist vahendit, sealhulgas loomulikku monopoli omavaks ettevõtja, kelle omandis, valduses või opereerimisel on võrgustik, infrastruktuur või muu oluline vahend, mida teisel isikul ei ole võimalik või ei ole majanduslikult otstarbekas dubleerida, kuid millele juurdepääsuta või mille olemasoluga ei ole võimalik kaubaturul tegutseda. Kuna PV tegevus vastab KonkS § 15 sätestatule ja ka põhiteenustega seotud teenuste osas on ta oma tegevuspiirkonnas monopoolses seisundis olev ettevõtte, siis on põhiteenustega seotud teenused sealsete elanike jaoks teenused, mida neil ei ole võimalik osta kelleltki teiselt peale PV, mistõttu tuleb ka põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri koostöölastada Konkurentsiametiga.

PV on põhiteenustega seotud teenuste tasu kujundamisel lähtunud teenuse osutamise otsekuludest (tööjõu-, transpordi- ja bürookulud sisalduvad muudes tegevuskuludes), mis sõltuvad teenuse osutamise ajast ja tehtavate tööde iseloomust. Lisaks on arvestatud asjaolu, et PV-l ei ole palgal erialaspetsialiste. Näiteks lisateenuste nr 1 ja 2 (vt Tabel 15 rida 1 ja 2) puhul on vajalik sisse osta projektidega seotud teenust ning lisateenuste 3, 4, 5 ja 6 (vt Tabel 15 rida 3, 4, 5, 6) puhul tuleb sisse osta torulukksepa teenust.

Kuna ettevõtja on iga toote või teenuse tasu arvutamise aluseks olevate kulude eristamisel lähtunud teenuse osutamiseks vajalikest kuludest, siis on selline lähenemine koostöös KonkS § 18¹, ÜVVKS §-s 7² ja ÜVVKS §-s 14 lg 2 sätestatuga. **Seega loeb Konkurentsiamet põhjendatuks põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja PV tegevuspiirkonnas järgmiselt:**

rida	Teenus	Teenuse hind
1	Tehniliste tingimuste väljastamine	25 €/tk
2	Projektide ja tööde koostöölastamine	15 €/tk
3	Veemagistraalide sulgemised (min arves. aeg 1 tund)	100 €/tk
4	Veeühenduse sulgemine	40 €/tk
5	Veeühenduse avamine	40 €/tk
6	Plommi eemaldamine /paigaldamine tellimustööna	15 €/tk

10. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuste hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib Konkurentsiamet, et erinevate veeteenuse hindadega saadav tulu ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud alusel kujunenud lubatud müügitulu.

Tabel 16 Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil

rida		Müügimaht (tuh m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu (tuh €)
1	Tasu võetud vee eest	9,80	1,41	13,82
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	9,80	2,03	19,89
3	Põhiteenustega seotud lisateenused			0,24
4	Kooskõlastatava hinnaga saadav tulu			33,95
5	Lubatud müügitulu			33,97

Konkurentsiamet on kontrolli tulemusena leidnud, et erinevate veeteenuse hindadega saadav planeeritav tulu 33,95 tuh € (vt Tabel 16 rida 4) ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujunenud lubatud müügitulu 33,97 tuh € (vt Tabel 16 rida 5).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist,

otsustan:

- 1) kooskõlastada MTÜ Pirnipuu Vesi poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tema tegevuspiirkonnas alljärgnevalt:

tasu võetud vee eest **1,41 €/m³**

tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest **2,03 €/m³**

- 2) Kooskõlastada MTÜ Pirnipuu Vesi põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri:

1	Tehniliste tingimuste väljastamine	25 €/tk
2	Projektide ja tööde kooskõlastamine	15 €/tk
3	Veemagistraalide sulgemised (min arves. aeg 1 tund)	100 €/tk
4	Veeühenduse sulgemine	40 €/tk
5	Veeühenduse avamine	40 €/tk
6	Plommi eemaldamine /paigaldamine tellimustööna	15 €/tk

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5

protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Saul
osakonnajuhataja
hinnaregulatsiooni osakond